श्री नवोदय प्रतिष्ठान · स्थापना २०२६

आरती संग्रह

नवरात्र महोत्सव २०२६ निमित्त — प्रारंभिक मंत्र, पारंपरिक आरत्या व समारोपाच्या प्रार्थना

११ – २० ऑक्टोबर २०२६

आदिशक्ती चौक, मांडा, टिटवाळा पश्चिम

अनुक्रमणिका

या संग्रहात

1 शांतिमंत्र — ॐ सह नाववतु

2 गुरुवंदना — गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः

3 सर्वमंगल मांगल्ये

4 १. श्री गणपतीची आरती — सुखकर्ता दुःखहर्ता

5 २. श्री शंकराची आरती — लवथवती विक्राळा

6 ३. श्री देवीची आरती — दुर्गे दुर्घट भारी

7 ४. श्री विठ्ठलाची आरती — येई हो विठ्ठले

8 ५. श्री ज्ञानेश्वर माऊलींची आरती — आरती ज्ञानराजा

9 ६. नवरात्रीची आरती — अश्विन शुद्ध पक्ष

10 ७. अम्बे तू है जगदम्बे काली — हिंदी आरती

11 ८. जय जय भवानी — मातापुरवासिनी

12 ९. श्री महालक्ष्मीची आरती — करवीरपुरवासिनी

13 १०. घालीन लोटांगण — आरतीनंतरील प्रार्थना

14 ११. मंत्रपुष्पांजली — वैदिक मंत्र

शांतिमंत्र

ॐ सह नाववतु

ॐ सह नाववतु ।
सह नौ भुनक्तु ।
सह वीर्यं करवावहै ।
तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥

गुरुवंदना

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः ।
गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुः साक्षात् परब्रह्म ।
तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

सर्वमंगल मांगल्ये

सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तुते ॥

१ श्री गणपतीची आरती

सुखकर्ता दुःखहर्ता

सुखकर्ता दुःखहर्ता वार्ता विघ्नाची ।
नुरवी पुरवी प्रेम कृपा जयाची ॥
सर्वांगी सुंदर उटी शेंदुराची ।
कंठी झळके माळ मुक्ताफळांची ॥

जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मनकामना पुरती ॥

रत्नखचित फरा तुज गौरीकुमरा ।
चंदनाची उटी कुंकुमकेशरा ॥
हिरेजडित मुकुट शोभतो बरा ।
रुणझुणती नूपुरे चरणीं घागरिया ॥

जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मनकामना पुरती ॥

लंबोदर पीतांबर फणिवरबंधना ।
सरळ सोंड वक्रतुंड त्रिनयना ॥
दास रामाचा वाट पाहे सदना ।
संकटी पावावे निर्वाणी रक्षावे सुरवरवंदना ॥

जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मनकामना पुरती ॥

२ श्री शंकराची आरती

लवथवती विक्राळा

लवथवती विक्राळा ब्रह्मांडी माळा ।
विषें कंठ काळा त्रिनेत्री ज्वाळा ॥
लावण्यसुंदर मस्तकीं बाळा ।
तेथुनियां जल निर्मळ वाहे झुळझुळां ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥

कर्पूरगौरा भोळा नयनीं विशाळा ।
अर्धांगीं पार्वती सुमनांच्या माळा ॥
विभुतीचें उधळण शितिकंठ नीळा ।
ऐसा शंकर शोभे उमावेल्हाळा ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥

देवीं दैत्य सागरमंथन पै केलें ।
त्यामाजीं जें अवचित हळाहळ उठिलें ॥
तें त्वां असुरपणें प्राशन केलें ।
नीळकंठ नाम प्रसिद्ध झालें ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥

व्याघ्रांबर फणिवरधर सुंदर मदनारी ।
पंचानन मनमोहन मुनिजनसुखकारी ॥
शतकोटीचें बीज वाचे उच्चारी ।
रघुकुळटिळक रामदासा अंतरीं ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥

३ श्री देवीची आरती

दुर्गे दुर्घट भारी

दुर्गे दुर्घट भारी तुजविण संसारी ।
अनाथनाथे अंबे करुणा विस्तारी ॥
वारी वारी जन्ममरणाते वारी ।
हारी पडलो आता संकट निवारी ॥

जय देवी जय देवी जय महिषासुरमर्दिनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ॥

त्रिभुवनभुवनी पाहतां तुज ऐसी नाही ।
चारी श्रमले परंतु न बोलवे काही ॥
साही विवाद करितां पडले प्रवाही ।
ते तू भक्तालागी पावसी लवलाही ॥

जय देवी जय देवी जय महिषासुरमर्दिनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ॥

प्रसन्नवदने प्रसन्न होसी निजदासा ।
क्लेशांपासुनि सोडवि तोडी भवपाशा ॥
अंबे तुजवाचून कोण पुरविल आशा ।
नरहरि तल्लीन झाला पदपंकजलेशा ॥

जय देवी जय देवी जय महिषासुरमर्दिनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ॥

४ श्री विठ्ठलाची आरती

येई हो विठ्ठले

येई हो विठ्ठले माझे माउली ये ।
निढळावरी कर ठेवूनि वाट मी पाहे ॥ धृ ॥

आलिया गेलिया हाती धाडी निरोप ।
पंढरपुरी आहे माझा मायबाप ॥ १ ॥

पिवळा पितांबर कैसा गगनी झळकला ।
गरुडावरि बैसोनि माझा कैवारी आला ॥ २ ॥

विठोबाचे राज्य आम्हा नित्य दीपवाळी ।
विष्णुदास नामा जीवे भावे ओवाळी ॥ ३ ॥

असो नसो भाव आम्हां तुझिया ठाया ।
कृपादृष्टी पाहे माझ्या पंढरीराया ॥ ४ ॥

५ श्री ज्ञानेश्वर माऊलींची आरती

आरती ज्ञानराजा

आरती ज्ञानराजा ।
महाकैवल्यतेजा ।
सेविती साधुसंत ।
मनु वेधला माझा ॥

**आरती ज्ञानराजा ।
महाकैवल्यतेजा ॥**

लोपलें ज्ञान जगीं ।
हित नेणती कोणी ।
अवतार पांडुरंग ।
नाम ठेविलें ज्ञानी ॥

**आरती ज्ञानराजा ।
महाकैवल्यतेजा ॥**

कनकाचे ताट करी ।
उभ्या गोपिका नारी ।
नारद तुंबर हो ।
साम गायन करी ॥

आरती ज्ञानराजा ।
महाकैवल्यतेजा ॥

प्रकट गुह्य बोले ।
विश्व ब्रह्मचि केलें ।
रामजनार्दनी ।
पायी मस्तक ठेविलें ॥

आरती ज्ञानराजा ।
महाकैवल्यतेजा ॥

६ नवरात्रीची आरती

अश्विन शुद्ध पक्ष

उदो बोला उदो अंबा बाई माउलीचा हो
उदोकार गर्जती काय महिमा वर्णू तिचा हो ॥ धृ ॥

अश्विन शुद्धपक्षी अंबा बैसली सिंहासनी हो
प्रतिपदेपासूनी घटस्थापना ती करुनी हो
मूलमंत्र - जप करुनी भोवती रक्षक ठेवुनी हो
ब्रह्म विष्णू रुद्र आईचे पूजन करिती हो ॥ १ ॥

द्वितीयेचे दिवशी मिळती चौषष्ठ योगिनी हो
सकळान मध्ये श्रेष्ठ परशुरामाची जननी हो
कस्तुरी मळवट भांगी शेंदूर भरुनी हो
उदो:कारे गर्जती सकळ चामुंडा मिळूनी हो ॥ २ ॥

तृतीयेचे दिवशी अंबे शृंगार मांडीला हो
मळवट पातळ चोळी कंठी हार मुक्ताफळा हो
कणकेचे पदके कासे पितांबर पिवळा हो
अष्टभुजा मिरविसी अंबे सुंदर दिसे लीला हो ॥ ३ ॥

चतुर्थीचे दिवशी विश्व व्यापक जननी हो
उपासका पाहसी माते प्रसन्न अंत:करणी हो
पूर्णकृपे जगन्माते मनमोहनी हो
भक्तांच्या माउली सूर ते येती लोटांगणी हो ॥ ४ ॥

पंचमीचे दिवशी व्रत ते उपांग ललिता हो
अर्ध पाद्य पूजेने तुजला भवानी स्तवती हो
रात्रीचे समयी करती जागरण हरीकथा हो
आनंदे प्रेम ते आले सद् भावे ते ऋता हो ॥ ५ ॥

षष्ठीचे दिवशी भक्ता आनंद वर्तला हो
घेउनि दिवट्या हाती हर्षे गोंधळ घातला हो
कवडी एक अर्पिता देशी हार मुक्ताफळा हो
जोगवा मागता प्रसन्न झाली भक्त कुळा हो ॥ ६ ॥

सप्तमीचे दिवशी सप्तश्रृंग गडावरी हो
तेथे तु नांदशी भोवती पुष्पे नानापरी हो
जाईजुई शेवंती पूजा रेखियली बरवी हो
भक्त संकटी पडता झेलुन घेशी वरचेवरी हो ॥ ७ ॥

अष्टमीचे दिवशी अष्टभुजा नारायणी हो
सह्याद्री पर्वती पाहिली उभी जगद्जननी हो
मन माझे मोहिले शरण आलो तुज लागुनी हो
स्तनपान देउनि सुखी केले अंत:करणी हो ॥ ८ ॥

नवमीचे दिवशी नव दिवसांचे पारणे हो
सप्तशती जप होम हवने सद्भक्ती करुनी हो
षडरस अन्ने नेवैद्याशी अर्पियली भोजनी हो
आचार्य ब्राह्मणा तृप्त केले त्वा कृपे करुनी हो ॥ ९ ॥

दशमीचे दिवशी अंबा निघे सिमोल्लंघनी हो
सिंहारूढ दाऊनी शस्त्रे अंबे त्वा घेउनी हो
शुंभनीशुंभादीक राक्षसा किती मारसी रणी हो
विप्रा रामदासा आश्रय दिधला तो चरणी हो ॥ १० ॥

ही नवरात्रीची पारंपरिक आरतीची प्रचलित १० दिवसांची रचना आहे.

७ अम्बे तू है जगदम्बे काली

हिंदी आरती

अम्बे तू है जगदम्बे काली ।
जय दुर्गे खप्पर वाली ।
तेरे ही गुण गावें भारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

तेरे भक्त जनों पर माता भीड़ पड़ी है भारी ।
दानव दल पर टूट पड़ो माँ करके सिंह सवारी ।
सौ-सौ सिंहों से बलशाली, अष्ट भुजाओं वाली ।
दुष्टों को तू ही ललकारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

अम्बे तू है जगदम्बे काली ।
जय दुर्गे खप्पर वाली ।
तेरे ही गुण गावें भारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

माँ-बेटे का है इस जग में बड़ा ही निर्मल नाता ।
पूत-कपूत सुने हैं पर ना माता सुनी कुमाता ।
सब पर करुणा बरसाने वाली, अमृत बरसाने वाली ।
दुखियों के दुखड़े निवारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

अम्बे तू है जगदम्बे काली ।
जय दुर्गे खप्पर वाली ।
तेरे ही गुण गावें भारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

नहीं मांगते धन और दौलत, न चांदी न सोना ।
हम तो मांगे माँ तेरे मन में इक छोटा सा कोना ।
सबकी बिगड़ी बनाने वाली, लाज बचाने वाली ।
सतियों के सत को संवारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

अम्बे तू है जगदम्बे काली ।
जय दुर्गे खप्पर वाली ।
तेरे ही गुण गावें भारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

चरण शरण में खड़े तुम्हारी, ले पूजा की थाली ।
वरद हस्त सर पर रख दो माँ, संकट हरने वाली ।
माँ भर दो भक्ति रस प्याली, अष्ट भुजाओं वाली ।
भक्तों के कारज तू ही सारती ।
ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥

अम्बे तू है जगदम्बे काली ।
जय दुर्गे खप्पर वाली ।

> **तेरे ही गुण गावें भारती ।**
> **ओ मैया हम सब उतारें तेरी आरती ॥**

या आरतीच्या शब्दांच्या प्रचलित आवृत्त्यांमध्ये "अष्ट भुजाओं/दस भुजाओं" आणि काही ओळींमध्ये किरकोळ फरक आढळतो.

८ जय जय भवानी

मातापुरवासिनी

जय जय भवानी, मनरमणी, मातापुरवासिनी ।
चवदा भुवनांची स्वामिनी, महिषासुरमर्दिनी ॥

जय जय भवानी ॥

नेसूनि पाटाऊ, पिवळा हार शोभती गळा ।
हाती घेऊनिया त्रिशूळा, भाळी कुंकुम टिळा ॥

जय जय भवानी ॥

अंगी लेवूनिया काचोळी, वर मोत्याची जाळी ।
हृदयी शोभतसे पदकमळी, कंठी हे गरसोळी ॥

जय जय भवानी ॥

पायी घागरिया घूळघूळ, नाकी मुक्ताफळ ।
माथा केश हे कुरळ, नयनीही काजळ ॥

जय जय भवानी ॥

सिंहावरी तू बैसून मारिसी दानवगण ।
तुजला विनविती निशिदिन गोसावीनंदन ॥

जय जय भवानी ॥

॥ जय भवानी माता ॥

९ श्री महालक्ष्मीची आरती

करवीरपुरवासिनी

करवीरपुरवासिनी सुरवरमुनिमाता।
पुरहरवरदायिनी मुरहरप्रियकांता ॥
कमलाकारें जठरी जन्मविला धाता।
सहस्त्रवदनी भूधर न पुरे गुण गाता ॥ १ ॥

जय देवी जय देवी जय महालक्ष्मी ।
वससी व्यापकरुपें तुं स्थुलसुक्ष्मी ॥ धृ. ॥

मातुलिंग गदायुत खेट्क रविकिरणी ।
झळके हाटकवादी पीयुषरसपाणी ॥
माणिकदशना सुरंगवसना म्रुगनयनी ।
शशिधरवदना, राजस मदनाची जननी ॥ २ ॥

तारा शक्ती अगम्या शिवभजकां गौरी ॥
सांख्य म्हणती प्रकृती निर्गुण निर्धारी ॥
गायत्री निजबीजा निगमागम सारी ।
प्रगटे पद्मावती निजधर्माचारी ॥ ३ ॥

अमृतभरिते सरितें अघदुरितें वारी ॥
मारी दुर्घट असुरां भवदुस्तर तारीं ॥
वारी मायापटल प्रणमत परीवारीं ।
हे रूप चिद्रुप दावी निर्धारी ॥ ४ ॥

चतुराननें कुश्चितकर्माच्या ओळी ।
लिहिल्या असतिल माते माझे निजभाळी ॥
पुसोनि चरणा तळी पदसुमने क्षाळी ।
मुक्तेश्वर नागर क्षीरसागरबाळी ॥ ५ ॥

१० घालीन लोटांगण

आरतीनंतरील प्रार्थना

घालीन लोटांगण, वंदीन चरण ।
डोळ्यांनी पाहीन रूप तुझें ॥
प्रेमें आलिंगन, आनंदे पूजिन ।
भावें ओवाळीन म्हणे नामा ॥

त्वमेव माता च पिता त्वमेव ।
त्वमेव बंधुश्च सखा त्वमेव ॥
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव ।
त्वमेव सर्वं मम देवदेव ॥

कायेन वाचा मनसेंद्रियैर्वा ।
बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतिस्वभावात् ॥
करोमि यद्यत्सकलं परस्मै ।
नारायणायेति समर्पयामि ॥

अच्युतं केशवं रामनारायणं कृष्णदामोदरं वासुदेवं हरिम् ।
श्रीधरं माधवं गोपिकावल्लभं जानकीनायकं रामचंद्रं भजे ॥

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे ।
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ॥

११ मंत्रपुष्पांजली

वैदिक मंत्र

ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते ह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥

ॐ राजाधिराजाय प्रसह्य साहिने । नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे ॥
स मे कामान् कामकामाय मह्यं । कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ॥
कुबेराय वैश्रवणाय । महाराजाय नमः ॥

ॐ स्वस्ति । साम्राज्यं भौज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठ्यं राज्यं
महाराज्यमाधिपत्यमयं समन्तपर्यायीस्यात् सार्वभौमः सार्वायुष
आन्तादापरार्धात् ।
पृथिव्यै समुद्रपर्यंताया एकराळिति ॥

तदप्येषः श्लोकोऽभिगीतो । मरुतः परिवेष्टारो मरुत्तस्यावसन् गृहे ।
आविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वेदेवाः सभासद इति ॥

॥ शुभं भवतु ॥